

Gener del 2016

Bosc a Arinsal, la Massana (8/1/2016). Autor: Andrea Sinfreu

Servei Meteorològic – Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic – Govern d'Andorra
Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra (CENMA) – IEA

El mes de gener ha estat càlid i normal en precipitacions

El gener ha destacat per les temperatures suaus que s'han registrat als fons de vall, mentre que en altitud les temperatures han tendit a normalitzar-se. Pel que fa a les precipitacions han estat al voltant de les normals per a l'època de l'any, excepte al nord-oest del país, on ha estat plujós.

A grans trets, aquest gener han persistit una altra vegada les altes pressions amb l'excepció de la segona setmana, del 4 a l'11, i el pas d'algun front que ha aportat més variabilitat meteorològica que els mesos anteriors. En aquest sentit, les inversions tèrmiques no han estat tant destacades ni persistents com al desembre, ja que les baixes pressions de la segona setmana i els fronts que ens van afectar els dies 14, i 18 i 19 ens han deixat nombrosos dies de precipitació, sobretot al nord-oest del país.

La situació predominant, però, ha estat el flux d'oest ja que l'anticicló s'ha mogut entre el sud-est i el sud-oest de la península Ibèrica. El Pirineu ha estat un passadís pel flux d'oest generat per la combinació entre les baixes pressions del nord, que han aportat breus incursions d'aire més fred i humit, i l'anticicló de les Açores situat més al sud, que ha fet pujar la temperatura per sobre del normal per l'època de l'any. Aquest flux ha virat més cap al nord o més al sud segons les oscil·lacions latitudinals d'aquests sistemes d'altres i baixes pressions. Així, entre els dies 4 i 7 de gener ens va afectar un front que va fer baixar la temperatura i va deixar algunes precipitacions que van ser abundants i en forma de neu a partir de 1.000 metres el dia de Reis. De seguida, però, el flux d'oest i sud-oest va fer pujar les temperatures i va fer pujar el límit

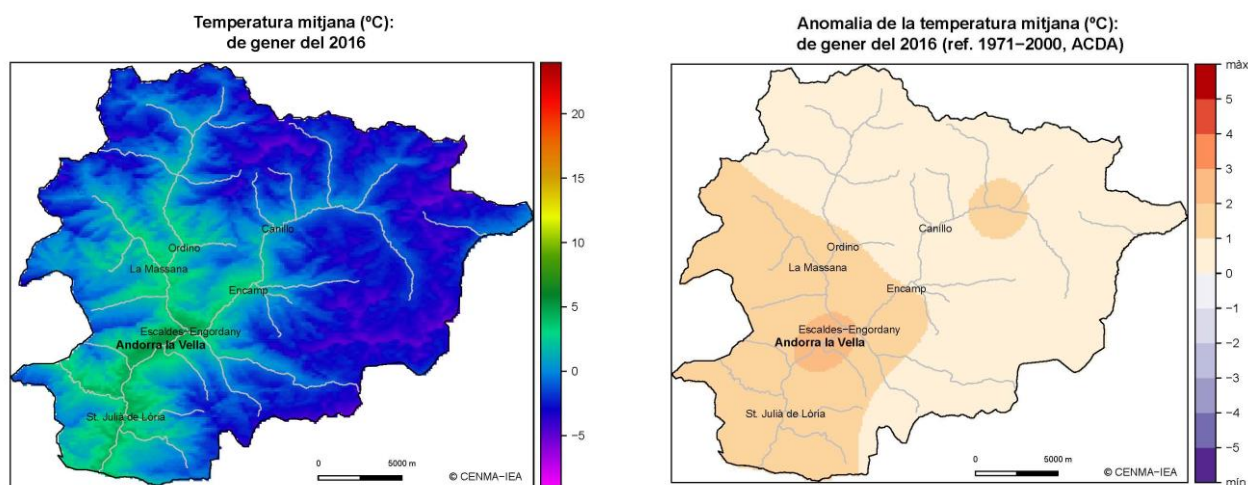

Figura 1: Mapes de la temperatura mitjana del mes de gener del 2016 i de diferència de temperatura mitjana respecte de la mitjana climàtica.

1: Els valors mitjans climàtics que s'han utilitzat s'han extret de l'*Atles climàtic digital d'Andorra* (Batalla et al., 2011). URL: www.acda.ad
Els criteris seguits a l'hora de comparar la precipitació acumulada (mm) i la temperatura mitjana (°C) amb els valors mitjans climàtics del període 1971-2000 són:

Qualificació	PPT total registrada segons la mitjana climàtica	Qualificació	Diferència entre la temperatura mitjana i la mitjana climàtica
Molt sec	< 30%	Molt càlid	≥ +3°C
Sec	Entre 30% i 90%	Càlid	Entre +3°C i +0,5°C
Normal	Entre 90% i 110%	Normal	Entre +0,5°C i -0,5°C
Plujós	Entre 110% i 190%	Fred	Entre -0,5°C i -3°C
Molt plujós	> 190%	Molt fred	< -3°C

d'aiguaneu, fet que va provocar la fosa de bona part de la neu que havia caigut durant la jornada anterior. Entre els dies 8 i 12 de gener ens va creuar un front d'oest a est que va deixar precipitacions a tot el país i temperatures suaus que van fer oscil·lar la cota de neu entre els 1.600 i els 2.600 metres. Entre els dies 13 i 19 un sistema frontal va afectar sobretot el nord-oest del país. El dia 16 aquest front va anar acompanyat de fort vent de nord i nord-oest, de manera que les nevades van afectar tot el país i totes les cotes. Durant els deu últims dies del mes l'anticicló es va instal·lar, de nou, damunt nostre i les temperatures suaus i les inversions tèrmiques van retornar a les valls d'Andorra.

Temperatura

La temperatura mitjana d'aquest gener ha estat entre 1 i 2,5 graus superior a la normal. Comparat amb els mesos anteriors, novembre i desembre, la temperatura ha experimentat una distribució altitudinal que es pot considerar més normal (figura 1). És a dir, que ha fet més fred en altitud que als fons de vall. En aquest sentit, les inversions tèrmiques només han estat característiques durant els 10 últims dies del mes. D'altra banda, en el conjunt del mes les temperatures han experimentat nombrosos ascensos i descensos, de manera que la seva evolució es podria descriure com l'efecte de

dents de serra. Per exemple, es va passar d'una nevada a cotes baixes el dia de reis a la pluja dels dies posteriors; de l'ambient hivernal del dia 16 amb 2,1°C de màxima al roc de Sant Pere, a l'ambient primaveral del dia 26, que es va assolir la temperatura màxima del mes amb 17,5°C a la mateixa estació.

Precipitació

Pluviomètricament el mes de gener ha estat normal de mitjana, encara que es pot considerar plujós al nord-oest i a les valls del Valira del Nord, sec al nord-est i a les valls del Valira d'Orient, i normal al sud del país. El flux d'oest i nord-oest dels primers 19 dies del mes és el responsable d'aquesta distribució. L'episodi de precipitació més important del mes al nord del país va tenir lloc entre els dies 4 i 7, en què van caure fins a 30 centímetres de neu al bony de les Neres, 20 dels quals es van fondre amb la pluja del dia 7. Al sud del país les precipitacions van ser abundants el dia 10, on es van registrar 30,3 mm a la Borda Vidal.

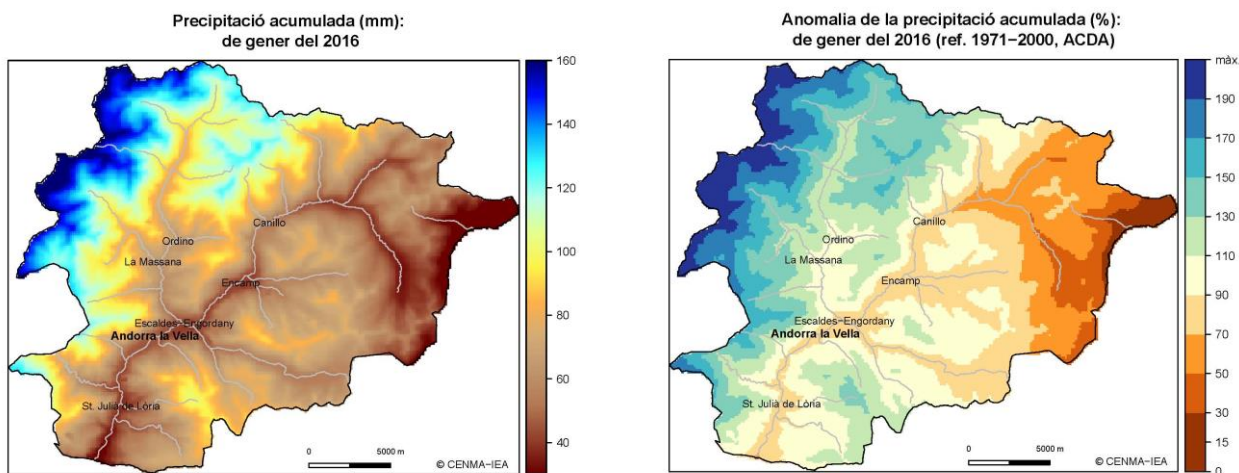

Figura 2: Mapes de la precipitació acumulada durant el mes de gener del 2016 i de l'anomalia de precipitació respecte de la mitjana climàtica.

Aquest butlletí té com a objectiu caracteritzar climàticament els períodes estudiats, cosa que es fa mitjançant l'anàlisi de les dades que proporcionen les estacions meteorològiques automàtiques de FEDA, del CENMA-IEA i del Servei Meteorològic del Govern. Aquestes dades passen prèviament un control de qualitat. Per elaborar els mapes d'anomalies climàtiques de temperatura s'utilitzen les estacions de les quals es disposa del 80% de les dades del període analitzat. Pel que fa a les anomalies de precipitació no es considera una estació si no es disposa de totes les dades de precipitació dels episodis significatius ocorreguts en aquesta estació.

Comissió Climàtica d'Andorra, febrer del 2016

L'ús no comercial dels butlletins està autoritzat sempre que no se'n modifiqui el contingut i se'n citi la font.

Cita

Govern d'Andorra i Institut d'Estudis Andorrans, 2016: *Butlletí Climàtic gener 2016*. Principat d'Andorra

Podeu trobar aquest butlletí i tots els anteriors al web www.meteo.ad, com també a www.cenma.ad

Servei meteorològic del Govern d'Andorra
Oficina de l'energia i del canvi climàtic,
Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i
Sostenibilitat
C/ Prat de la Creu 62-64
Ed. Administratiu, 1r pis
AD500, Andorra la Vella
www.meteo.ad

Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra
Institut d'Estudis Andorrans
Av/ Rocafort 21-23
Ed. Molí, 3r pis
AD600 Sant Julià de Lòria
www.iea.ad/cenma

